

STICHTING
DOMINIQUE ROEMENIË

S D R

NIEUWSBRIEF

december 2008

Iasi, 13 december 2008

Un viitor mai bun, een betere toekomst.
Hulp aan kansarmen in Roemenië

Beste vrienden van de Stichting,

Roemenië was dit jaar veel op de TV met positieve berichten over de Olympische Spelen en ook met negatieve informatie met overstromingen en met hete droge zomer met temperaturen boven de 38 graden. En daar midden in heb ik me laten inspireren door de inzet van mensen hier voor een **betere toekomst voor iedereen** in Roemenië. Helaas is dat een te hoog ideaal en ik realiseer me iedere dag dat het leven hier veel moois te bieden heeft maar ook veel dieptepunten kent. In Roemenië met de gevolgen van overstromingen en op sommige plaatsen storm en hagel realiseer ik me dat ik geheel ben opgeslorpt door het vele werk als administrator van het Nederlands Pannenkoekhuis Aads Place. De stichting "All for them" (AFT) heeft dit restaurant opgezet om studenten de kans te geven om naast hun studie geld te verdienen voor hun studie en om arme gezinnen te helpen door sponsorgelden uit Nederland. Ik ben sinds 1993 actief (SDR) in Iasi en in 2005 ging ik samenwerken met AFT in een Roemeense stichting en werd me in december 2007 gevraagd me "even" in te zetten voor enkele maanden hulp. De manager ging met zwangerschapsverlof. Nu is het eind december 2008 en ik ben nog steeds dagelijks actief als manager. Ik heb heel veel geleerd en ben nu bekend met de vele kanten - positieve en negatieve - van de Roemeense economie, wetten en gebruiken en hun onderlinge verhoudingen.

Het is boeiend, verrassend, schokkend en onverwachts wat me steeds weer overvalt. Niet alleen met de gasten in het restaurant maar ook met de dagelijkse levensomstandigheden van zelfs onze medewerkers. Hoe onze serveersters-studenten 8 uur per dag werken en met hun salaris hun kamerhuur, voeding en studieboeken (kopiëren) betalen. Onze kokkinnen zijn moeders van gezinnen en hebben veel geldzorgen, zorg voor hout voor de winter, voor de houtkachels (in Iasi 250 euro voor een kleine aanzet voor de houtvoorraad), studiekosten, voeding, dan de nieuw ingevoerde verplichte uniformen en schoolmaterialen. Moeders moeten werken en dan ineens worden hun kinderen hier gedropt omdat de oppas ineens geen zin heeft om op haar kinderen te passen. Vanmiddag was er weer een huilende moeder-kokkin: ze staat buiten met haar twee huilende kinderen die ze dan eerst maar naar haar moeder brengt en huilend komt ze dan terug, teleurgesteld en boos. Het begeleiden, instrueren en controleren de gehele dag door geeft me een beter inzicht in het leven van ieder dag hier. Nog steeds is men bang voor elkaar en om kleine fouten/vergissingen toe te geven.

Penningmeester, tevens postadres:

Pierre van der Meer, De Wieken 46,
6581 DG Malden. Tel. 024-3581612,

E-mail: sdr@hetnet.nl

Banknr 13.16.44.769 t.n.v. Stichting Dominique
Roemenië te Malden

Antoinette Smits

Bulevardul (BLD) Socola 6,

Bl D1, Sc A, Et2, Ap 11, Iasi, cod.700194

Jud.Iasi, Romania; Tel. 00-40-232-(212-025)/274374

Mobiel : 00-40-745-317-468

E-mail Roemenië: antsmits@hotmail.com

E-mail: antoinettesmits@gmail.com

Dahliastraat 26, 6581XL Malden,

tel. 024-3581587; mobiel: 0031 06-26126119

De armoede heeft zo zijn eigen wetten: men is arm, wil graag hulp, krijgt die niet, je gaat erop uit, wordt steeds afgewezen, uiteindelijk heb je werk en dan beginnen andere problemen. Wat is het moeilijk om geen contant geld te hebben om te kunnen besteden ook al heb je een onderkomen, een huis, hutje of een boerderij maar je hebt nu vooral contant geld nodig en men heeft veel schulden. Men betaalt de vaste kosten niet op tijd: gas, water (boete). Voedsel gaat voor en daar maken ze schulden voor.

En van de ander kant willen ze ook op vakantie naar de zee of naar de bergen, ook al is het maar voor 3 dagen en alles kost geld. Ik kan het zo goed begrijpen als ik hun verhalen hoor: als het land vooruit gaat, waarom kan dan niet iedereen ervan profiteren? De gezondheidszorg is erg duur, medicijnen moeten ze zelf kopen, ook al hebben ze een kleine verzekering. Wie betaalt een huwelijksluiting, een begrafenis en alle onverwachte kosten? Ik merk het iedere keer als ik de salarissen moet gaan uitbetalen: de 21ste van de maand een voorschot en de 6^e van de volgende maand de rest van het geld. Men wil iedere maand meer voorschot hebben (nu ook met de Kerst) en je kunt begrijpen hoe moeilijk dit voor me is.

De eerste dagen van november waren nat maar niet koud: 14 graden. Het was in begin september veel kouder en dat was ongemakkelijk, want de verwarmingen werden pas aangesloten ná 14 oktober en het was afzien: kou in de huizen, nat buiten en nog te vroeg om al de kachel aan te hebben op het platteland of om een elektrisch kacheltje aan te hebben.

December is het heerlijk zonnig weer van 7 tot 14 graden en deze week is het wat kouder en zal de winter toch gaan beginnen. Overal in Roemenië ligt al sneeuw, zo af en toe een witte laag op de auto is wel mooi maar is zo weer weg.

Het afgelopen jaar heeft veel invloed gehad op het niet kunnen schrijven van de beloofde nieuwsbrieven naast de drukte in het restaurant, een job waar je niet van los komt omdat het nieuw en uitdagend is en was maar ook omdat dit veel tijd kost. Het restaurant stond centraal en dat was noodzakelijk omdat we dit jaar alles, wat maar stuk kon gaan of niet goed door de inspectie zou komen, hebben kunnen repareren. Dit was na de invoering van de EU voor Roemenië een immense klus. De Overheid was en is niet voorbereid op de nieuwe regels en wat eerst was goedgekeurd moet nu net weer anders: de waterleiding, de elektriciteitsleidingen, de verwarming, het gas. Veel was pas gerenoveerd, maar omdat er geen officiële autorisatie was (goedkeuring van de inspectie) moest het opnieuw gebeuren. Via de Gemeente, de Warenwet, inspectie op inspectie en dit gold niet alleen voor ons, maar voor alle bedrijven en stichtingen. Je leert zo wel de

cultuur, de immense papierwinkel en vele mensen kennen. Maar het product - de pannenkoeken - smaakt goed en vooral de Nederlandse sfeer brengt klanten binnen en zo kunnen we mensen ook aan werk helpen.

Arbeidsplaatsen zijn schaars en nu is er ook de financiële crisis: ook hier merken we een teruggang van de klanten.

We hopen het ook in 2009 te kunnen redden, maar voor iedereen is het moeilijk om in deze streek een goed bestaan op te bouwen.

Ik ben 2 x naar Nederland geweest: drie weken in maart en 1 maand in oktober en verder was ik het gehele jaar in Roemenië. Ik heb enkele mensen kunnen opzoeken, maar helaas niet iedereen. Voor mij was het een heel triest moment toen Elena overleed op 10 maart, net nadat ze in begin maart een week bij me was geweest. Elena, een "Roemeense" (maar 23 jaar in Nederland gewoond), was een klankbord en inspiratiebron voor mij. Gelukkig kon ik op tijd weer voor haar begrafenis terug in Iasi zijn, maar het is nog steeds een groot gemis.

Ons doel: mensen helpen om zelfstandig te kunnen functioneren vraagt veel creativiteit, motivatie en doorzettingsvermogen en daar ontbreekt het nogal aan. Mensen zijn hier van nature langzaam, somber en ook de jeugd heeft moeite om gemotiveerd te blijven. Ze zeggen steeds: waarom moet ik gaan studeren? Er is tóch geen baan en geen geld, dan is de enige mogelijkheid om te vertrekken naar het buitenland. Zo loopt het land leeg omdat jonge mensen en moeders hun heil zoeken in andere landen en dan krijg je gebroken gezinnen, kinderen met emotionele problemen, slechte cijfers op school en ondanks dat de grootouders vaak de kleinkinderen opvangen is er toch een groot verdriet en komen vele gezinnen in problemen (drankmisbruik, inbraak, ongevallen). Ook is er een groep Roemenen die het heel goed heeft.

Roemenië is door de EU geholpen en is wel mooier geworden. De gebouwen hebben kleur gekregen. Scholen en gemeentehuizen zijn van buiten opgeknapt, de hoofdwegen zijn geasfalteerd en - zoals een Nederlander opmerkte - helaas weten ze geen oplossing voor de vele putten van de riolering, die ze aan het aanleggen zijn: de putdeksels liggen te laag of boven het asfalt, zodat er toch weer kuilen ontstaan met als gevolg lekke banden (is mij 2x overkomen).

Er is nog steeds veel te doen in het land en we hebben gelukkig weer hulp gekregen van ZZG Eindhoven en SBB voor mensen met een verstandelijke beperking en daar ben ik heel blij mee. Zij hebben dit jaar 2 keer een **cursusweek over Autisme** kunnen realiseren en Anke van Wijk, de grote initiatiefneemster van het project, heeft tot 2010 sponsorgeld om naar Iasi te komen. In oktober zijn 7 deskundigen uit 3 instituten uit Iasi in Nederland geweest om ter plekke te kijken naar aangepast materiaal en woon/werkgelegenheden voor mensen met autisme. Ook er is een bezoek gebracht aan Amsterdam en Scheveningen en zijn ze bij de Roemeense Ambassade geweest in Den Haag. Natuurlijk kwamen de specialisten heel enthousiast en heel gemotiveerd weer in hun werksfeer terug. Bij hun terugkeer kwam ook een vrachtwagen mee met schoolmeubels, die in Iasi werden uitgedeeld.

Ook hebben we de **medewerkers uit de instituten** weer kunnen sponsoren en hun eerste studiejaar hebben ze nu goed

afgesloten en we hopen op sponsorgeld voor 2009. Iedereen die meegeholpen heeft: hartelijk dank en we hopen dat U ons wilt blijven steunen.

We hebben gezinnen geholpen met de kleding die gebreid was vanuit Wijchen, Nuenen, Raalte en uit Friesland. Ook de ontvangen kleding hebben we kunnen uitdelen aan gezinnen en kindertehuizen, zelfs aan een bejaardenhuis in Iasi. Mede door de hulp van Broeder Bert die een vrachtwagen vol goederen, meubilair, rolstoelen, kleding, schoolmaterialen, kinderfietsen en computers kon laten komen. Er zijn dit jaar drie vrachten geweest en de uitdeling ervan was ook deels een van de werkzaamheden van ons. We hebben veel mensen blij kunnen maken. Ook hebben we weer ongeveer 60 quilts gekregen voor de kinderbedjes van Sf Andrei en ze waren heel mooi gemaakt door vrijwilligers uit Nuenen o.l.v. Geke Weerman.

Ook de **financiële hulp van individuele sponsors** hebben we kunnen besteden en we zijn erg verrast dat we nog steeds onze hulp kunnen aanbieden om waterputten te slaan, elektriciteitsrekeningen, medicijnen, schoolgelden te betalen en helaas ook onze bijdrage hebben geleverd aan begrafeniskosten: dit jaar van een kind vanuit Sf Andrei, een jongen die overleden was in Italië, Oma Liza van 83 uit Popesti en haar kleinzoon die een week eerder verdronken was. Oma droeg zorg voor haar kleinkinderen en haar afscheidsdienst was mooi verzorgd.

Dit jaar hebben we voor de verschillende instituten hulp gekregen voor ARS (syndroom van Down), in het bijzonder Colour for Kids had sponsorgeld voor een beschilderde wand in de eetzaal en dat is een kleurrijk geheel geworden en tevens is er een CV-ketel gekomen en werd er parket gelegd in die zaal, een geweldig resultaat. Sterjarul en Galata hebben ook vloerbedekking en didactische materialen gekregen.

Met de feestdagen en zojuist met **Sint Nicolaas** hebben we weer speelgoed, knuffels, schoolmaterialen, shawls, mutsen en truien en lekkernijen kunnen geven aan kinderen thuis, in instituten, kinderen op afdeling Oncologie, ouderen thuis en in een bejaardenhuis en we hebben Sinterklaas gevierd in het restaurant met kinderen en onze gasten.

En nu wordt het snel weer **Kerstmis** en hebben we voor iedereen weer een pakket klaar te maken.

Als verrassing kreeg ik vandaag een bericht van Plus-Verbeeten uit Malden, dat zij 35 pakketten doneren voor onze Stichting! Deze kunnen nog vóór Kerstmis hier zijn.

We hopen voor het komend jaar dat de economie in Europa en vooral in Roemenië niet in een zodanige crisis verzeild raakt dat de mensen, die wij hier kunnen helpen, verstoken blijven van buitenlandse hulp. Men denkt wel dat de EU voor Roemenië veel goeds betekent maar het heeft ook zijn keerzijde. De oude fabrieken en bedrijven moeten dicht, dus veel werklozen. De Gezondheidszorg, de Gehandicaptenzorg en de oudere mensen moeten nog echt geholpen worden. De nieuwe Regering heeft nog geen keuzes voor hen gemaakt.

Namens iedereen, ook uit Iasi, wens ik U een Zalig Kerstfeest en een Gezond en Gezegend Nieuwjaar.

We danken u nogmaals voor de vele hulp die we mochten ontvangen en ik hoop volgend jaar op tijd de nieuwsbrief te kunnen verzenden.

Antoinette Smits, Loes Derks, Pierre van der Meer.